Vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2027-2029 investointiohjelma

Kaupunginhallitus 09.11.2026 § 192
238/02.02.00/2026

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piiroinen, p. 044 758 1403

Kuntalaki:

Kuntalain 110 pykälän mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnittelukausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Investoinnit vuoden 2027 talousarvioon

Kaupunginvaltuusto (27.04.2026 § 17) hyväksyi kuntastrategian vuosille 2026-2029. Strategian kirjattu kaupungin toiminta-ajatus on kuntalain mukaisesti edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa, sekä järjestää kaupungin palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Kuntien toimintaympäristö on muuttunut viime vuosikymmeninä ja tulee edelleen kiihtyvällä vauhdilla muuttumaan. Suurin tulevaisuuden muutostekijä on väestön väheneminen ja ikääntyminen. Suonenjoen kaupungin kuntastrategiassa vastataan valtuustokauden suurimpiin haasteisiin älykkään sopeutumisen kautta. Suonenjoen kaupungin uusi kuntastrategia antaa elinvoimalupauksen edistää yritystemme toimintaedellytyksiä ja työllisyyttä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt (24.8.2026 § 151) seuraavat periaatteet investointiohjelman käsittelyyn ja raamiksi vuoden 2027 talousarvion osalta.

Koko kaupunki organisaatiota varten tehtävät investointiesitykset pyydetään tekemään yhteistyössä suoraan kaupunginhallitukselle 09.11.2026 mennessä niin, että palvelusta vastaava palvelualue tai tilaa käyttävä palvelu tulee kuulluksi investointiesityksen valmistelun yhteydessä. Investointiesitysten taustalla on oltava valmistellut linjaukset ja selvitykset palvelujen käytön ja toiminnallisten rakenteiden osalta.

Investointien painotuksessa tulee huomioida kaupungin tulorahoitus ja vuosikatteen taso. Investointien kohdentamisen tulee tukea alueen yritysten toimintaedellytyksiä tai kasvua sekä kaupunkiorganisaation palvelujen tuottamisen kehittämistä ja tehokkuutta. Investointiohjelman laadinnan pohjana on kaupunginvaltuuston (15.12.2025 § 94) hyväksymä suunnitelmakauden (ts2027-2028) investointitaso ja arvio investointikohteista.

Kaupunginhallitus hyväksyy investointimenojen kuluraamiksi vuosille 2027-2028 yhteensä 8,2 milj. euroa, mikä pitää sisällään toimialojen kaikki investointikohteet. Raami pohjaa valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan 2026-2028. Kaupunginhallitus edellytti, että kiinteistöjen osalta laaditaan oma strategian mukainen tilatehokkuusohjelma, mikä huomioi palvelutarpeeseen kohdentuvat tilatarpeet ja muutokset tilojen tehokkaaseen käyttöön liittyen.

Kaupunginhallituksen asettama investointimenojen nettoraami ylittyy merkittävästi vuosien 2027-2028 osalta. Toisaalta vuosi 2029 arvioidaan suunnitelmakauden maltillisimmaksi investointivuodeksi.

Investointiohjelman suurin yksittäinen hanke on uuden päiväkodin rakentaminen, jonka investointi osuu vuosille 2027 ja 2028. Lisäksi investointiohjelmassa on strategian mukaiset elinvoimapanostukset mm. teollisuushallin laajennuksen ja Karhukiven teollisuusalueen kuntatekniikan osalta. Nämä eivät olleet mukana kaupunginhallituksen antamassa investointiraamiehdotuksessa. Muutoin on tehty priorisointi kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toimialajohtajat ovat käsitelleet investointiohjelmaa kaupunginjohtajan johdolla mm. 6.10.2026, 13.10.2026 ja 3.11.2026.

Investointitarpeiden luonnos kaupunginjohtajan sekä toimialajohtajien esittämässä muodossa on **liitteenä**. Luonnos toimii pohjana kaupunginhallitukselle kohteiden tarkoituksenmukaisen ja euromääräisen priorisoinnin toteuttamiseksi.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus

1. aloittaa vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman 2027-2029 investointiohjelman käsittelyn kuulemalla toimialajohtajia esitysten osalta

2. sitoutuu osaltaan edistämään päättämiään linjauksia koskien investointiohjelman kohteiden tarkoituksenmukaista priorisointia

3. linjaa osaltaan jatkovalmistelun niin, että investointiohjelman priorisoitu esitys tuodaan kaupunginhallituksen seuraavaan käsittelyyn 24.11.2026 sekä 7.12.2026 muun talousarviovalmistelun yhteydessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Anne Lahtivirta poistui kokouksesta klo 18.59.

Pidettiin kokoustauko klo 18.59 – 19.07.